

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. II. De Materia Voti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

Secundò si sit error circa materiam operis, ut si quis v. g. vovent ingredi determinatum monasterium, putans esse ordinis Sancti Francisci, cum sit alterius ordinis. Tertio si sit circa personam, cui opus præstandum est. Quarto, si sit circa causam formalem operis, v. g. si non sit pauper; cui alioquin erat promissa eleemosyna. Quintò contingit hic error, si sit circa finem votendi extrinsecam, qui speratur tamquam merces operis promissi, v. g. si quis vovent et elemosinam pro sanitate parentis, quem dein intelligit jam tum obtulisse; vel vovent peregrinationem pro felici successu matrimonii, quò dein mutato proposito vult ingredi religionem. Secus est de vovente religionem, ut eligatur in prælatum: votum enim tenet, etiamsi non sequatur electio; eò quòd finis iste non redundet in substantiam voti, nec faciat votum tacite conditionatum, uti fit in aliis casibus. Sextò tenique si error sit circa vim seu naturam voti v. g. si vovens nesciat votum aliter obligare, quàm sub veniali, vel putet posse relaxari pro suo libitu.

7. Tertio requiritur ad votum intentio se obligandi.

Secus est de intentione implendi.

De aliis requisitis remissivè.

8. Votum aliud est personale, aliud reale, aliud mixtum.

Aliud temporale, aliud perpetuum, aliud expressum, aliud tacitum.

Tertio ad votum seu promissioem requiritur, ut promittens habeat intentionem se obligandi: hac enim deficiente solum est fictum votum: cum votum non subsistat sine obligatione, nec obligatio sine voventis intentione, ex qua nasci debet. Secus est juxta Doctores passim, si sit quidem intentio votendi, & se obligandi, simul tamen adsit intentio non observandi, seu non implendi: sicut enim hæc intentio potest votum subsequi, sic & comitari ab initio: quemadmodum etiam potest quis validè velle baptizari, & obligationes vitæ Christianæ suscipere, cum intentione non observandi. Vide Lessium c. 40. dubie. 1. num. 7. Quarto, ut sit de re grata promissario, de quo *Quest. seg.* Quintò, ut promittens se possit obligare, de quo *Quest. 4. de irritatione voti.*

Votum est multiplex. Primò aliud est personale, quo promittitur nuda actio personæ vel omisso, v. g. peregrinatio, abstinencia à fornicatione &c. Aliud est reale, quo promittitur aliquid pretio æstimabile distinctum ab actione voventis, v. g. oblatio pecuniæ: Aliud mixtum, quo utrumque simul promittitur, v. g. peregrinatio cum oblatione doni. Secundò aliud est temporale, quod ad certum tempus, aliud perpetuum, quod ad vitam voventis duret. Tertio aliud est expressum, quod fit diversis verbis, aliud tacitum, quod fieri censetur eo ipso, quo aliquid voluntariè fit, cui votum est annexum aut præsupponitur, prout fieri posse tacitam professionem dicitur *Disp. Seg.* & multi putant fieri tacitum votum in susceptione ordinis, de quo in materia de Sacramento Ordinis. Quarto votum aliud est simplex, aliud solemne, quod scilicet

annexam habet susceptionem status immutabilis.

De his duabus ultimis voti speciebus dubitatur, an differant specie essentiali, an verò tantum accidentaliter. Et quidem Varii censent differre essentialiter. Ex quo inferunt peccatum contra castitatem, voto solemni promissam, & peccatum contra eandem, simplici voto promissam, specie differre; adeoque circumstantiam voti solemnis in confessione esse explicandam, Aliis tamen, quos citat & sequitur Sanchez de Matrim. l. 7. cap. 25. n. 6. & l. 5. Moral. c. 1. n. 7. placet prædicta vota non nisi accidentaliter distingui, eò quòd habeant idem objectum, videlicet continentiam. Qui proinde opposita faciunt corollaria, nempe idem specie contra utrumque votum committi peccatum, etsi gravius, dum repugnat voto solemni, quàm dum simplici.

Quintò aliud est absolutum, aliud conditionatum: & hoc iterum vel est simpliciter conditionatum, quando scilicet conditio non apponitur instar pœnæ, vel pœnale, quando scilicet votetur pœna, sub conditione delicti futuri.

QUESTIO II.

De Materia Voti.

MATERIA voti dicitur, quidquid Deo promittere possumus. Quod quidem proximè est actio aliqua humana (sub qua etiam intelligitur abstinencia ab actione) in nostra potestate: remotè autem est objectum ejusdem actionis.

Primò itaque opus, quod Deo promittitur, debet esse in nostra potestate: ad impossibile enim non est obligatio, nec Deus ejusmodi stultam promissionem acceptat.

Hinc invalidum est votum de nonquam peccando venialiter (quidquid dicit Bonacina de voto punct. 4. §. 3. n. 4.) quippe quod de objecto per ordinaria Dei Auxilia moraliter non possibili.

Nec refert, quòd lex naturalis omnia peccata venialia præcipiat vetari: nam inde non sequitur idem posse votum, utpote cujus obligatio non sequitur immediatè ex ipsa natura rationali, ut obligatio legis naturæ, sed ex libera voventis voluntate, eaque prudenti & à Deo acceptanda, qualis non est illa, quæ quis se obligat ad aliquid moraliter impossibile, ideoque obligatio ex lege naturali resultans in materia ad salutem non necessaria, qualis est vitatio omnium venialium, non exigit majorem, quam physicam, objecti possibilitatem: obligatio autem ex voto orta insuper morale.

Aliud solemne, aliud non solemne, aliud mixtum.

Aliud deum, aliud humanum, aliud mixtum.

11. Materia voti proxime, est actio humana, remotè autem est objectum ejusdem actionis.

12. Debet esse in nostra potestate.

13. Hinc irritum est votum de non peccando venialiter.

Cur possit lex naturalis, quædam sunt aliter possibile oblige.

De voto vitandi omnia peccata mortalia dicendum est, illud omnino valere: quamquam non sit passim suadendum. Idem censet Sanchez de voto c. 5. num. 13. & Lessius dub. 7. num. 33. de voto vitandi omnia peccata venialia, quantum in nobis est: Sed non improbabiler contradicit Castro Palao punct. 8. n. 12. eo quod votum illud videatur esse de objecto humana ratione non cognoscibili. De voto autem vitandi omnia peccata censet Suarez l. 2. de voto c. 3. n. 16. contra Sanchez l. 4. Moral. c. 10. n. 19. ipsum saltem obligare ad vitanda mortalia. Idem cum proportione est de quovis alio voto, materiam partim possibilem, partim impossibilem afficiente.

13. Votum omnia mortalia vitandi tenet. Quid de voto vitandi quantum in nobis est venialia: Val simpliciter omnia peccata.

14. Debet etiam materia voti esse grata Deo. Vnde votum, ut peccati, etiam leve, est graviosius malum: & irritum votum.

Similiter irritum est votum de re indifferenti bono suo votantis non obsequenti.

15. Debet quoque esse melior suo opposito.

Notabile pro scrupulosis.

Quid de voto non procurandi vel accipiendi Episcopatum. Item de voto nubendi.

Secundo debet esse opus gratum promissario, scilicet Deo, in cuius honorem & obsequium fit votum: aliis enim Deus promissionem non acceptat. Quare irritum est votum de opere peccaminoso: immo promittere Deo se peccaturum mortaliter est grave peccatum. Idem est juxta Doctorem passim contra Navarrum & alios apud Lessium sup. n. 39. etsi opus promissum sit tantum veniale peccatum: idque ob gravem injuriam, quae divinae bonitati infertur, dum in eius obsequium offertur, quod nocetur ejus bonitati displicere, in quo irritum, immo tacita blasphemiam continetur. Praeterea irritum est votum de opere indifferenti: non enim gratius est Deo illud fieri, quam omitti. Excipite, nisi adsit bonus finis a votente intentus, & adhuc perseveras, ad quem deserviat res indifferens. Sic multi recte vovent non ludere lufibus alioquin licitis, non transire per certam plateam, non accedere certum confortium, eo quod saepe sint occasio peccandi.

Tertio debet votum esse de re meliori, scilicet nimirum, ut gratius Deo sit illud fieri, quam omitti. Promissio namque est quaedam gratificatio: adeoque nemo congrue aliquid promittit alteri, cui gratius esset ipsum non fieri, aut fieri oppositum. Quare votum de re non adversari consiliis, nisi aliqua circumstantia faciat opus non esse consilii respectu personae votantis. Unde regulariter non valet votum de non danda circumscriptione, de non ingrediendi religionem, de inveniundo matrimonio, de non vovendo. Possent tamen suaderi scrupulosis aut levibus ad vovendum, ut promittant, se non emissuros votum, nisi de consilio Confessarii vel directoris. Quod si post tale votum, Confessarii consilio non petito, equidem vovent, votum tenent. Idem juxta Sanchez c. 8. n. 37. contra aliquos ab ipso citatos, est de voto non sollicitandi nec acceptandi Episcopatum, quantum in se est.

Similiter Varii docent, votum nubendi factum ab eo, qui non potest se continere, esse validum, eo quod tali personae melius sit nubere. Verum tali melius esset uti sanctioribus remediis ad frenandum concupiscentiam, quam nubere. Si tamen nullum aliud remedium sibi vellent applicare, melius esset ei nubere, quam uri: sed tunc objectum voti potius est ratio remedii, quam ipsum matrimonium.

cupiscentiam, quam nubere. Si tamen nullum aliud remedium sibi vellent applicare, melius esset ei nubere, quam uri: sed tunc objectum voti potius est ratio remedii, quam ipsum matrimonium. Petes, an opera praecipua cadant sub votum? Resp. Aff. cum Doctoribus unanimiter: nam etiam opera praecipua sunt Deo grata, & gratiora oppositis: nec aliquid impedit, quod minus procedenti vinculo sive obligationi adjicitur novum per promissionem: quod patet ex perpetuo usu Ecclesiae, quo non solum vovetur abstinencia a nuptiis, sed etiam praecipua jure naturae abstinencia ab illicitis voluptatibus carnis. Atque ita Tertiarium S. Francisci vovent servare omnia mandata Dei.

De quo voto inquiri potest an novam inducat obligationem, ita ut Tertiarium aliquid praecipuum divinum transgrediens duplici peccet peccato, uno contra votum, altero contra praecipuum? Et quidem affirmative censuit Divus Carthusianus apud Lucam Wadd. Tom. 2. opusc. S. Francisci in Notis ad 3. Reg. c. 20. n. 11. Sed cum eodem Waddingo aliique pluribus, quos citat, respondendum est negative. Et ita declaratum est a Nicolao IV. Constit. Supra montem & Leone X. Constit. Inter cetera, in qua declaratur in regula Tertiariorum nulla obligatoria sub peccato mortali vel veniali contineri. Idem ex D. Thoma & Caetano docet Waddingus sup. de Tertiarium S. Dominici. Ex quo fit, ut ex vi illius voti solum obligetur Tertiarium facere poenitentiam sibi a superiore pro transgressione impositam; idque dumtaxat sub veniali obligatione juxta Marchant in locum illum tertiae Regulae.

16. Sub votum cadunt etiam opera praecipua.

17. Votum tamen Tertiariorum S. Francisci non inducit novam obligationem.

Nisi ad poenitentiam.

18. Bonum & laudabile est Deo vovere.

Etiam in materia praecipua.

QUESTIO III.

De Obligatione Voti.

CERTUM est de fide, laudabile & gratum Deo est aliquid ipsi vovere, animo ei deferendi cultum. Scriptura enim commendat vota, atque ad ea emitenda & implenda hortatur, fideliter implentes laudat, non implentes redarguit, ut patet Psal. 73. Isaie 19. & alibi. Signanter autem de votis circa materiam non praecipuam (quae tanquam superstitiosa, haeretici redarguunt) fit mentio Deuter. 23. Cum votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia requirit illud Dominus Deus tuus. Et si mortuus fueris, reputabit tibi in peccatum; si nolueris polliceri absque peccato eris. Ratio praeterea naturalis dicitur; bonum esse votis Numen honorare; quod etiam omnes Gentes fecerunt circa Deos suos. Deinde per votum firmat homo voluntatem suam immobiliter ad praestandum Deo obsequium, idque in propria votantis utilitatem & commodum. Immo, ceteris paribus, melius est opus factum ex voto, quam